

MAGYAR LAPOK

XI. évfolyam, 63 (2927) szám

KERESZTÉNY POLITIKAI NAPILAP

Nagyvárad, 1942 március 19

Mostantól kezdve mi is a súlyos terheket viselő országok sorába léptünk

Ez a háború Magyarországért, a magyar határokért folyik... A mi helyünk Németország és Olaszország mellett van, ma a háborúban, holnap a döntések asztalánál

Kállay miniszterelnök bemutatkozó beszéde a képviselőházban

Budapestről jelentik: (MTI) A képviselőház mai ülését egyenlőre 11 óra kor nyitotta meg Tasnády-Nagy András elnök. A képviselők majdnem teljes számban megjelentek. Az elnök a megnyitást és egyes bejelentések után szünetet rendelt el.

A rövid szünet után fél 11 órakor nyitotta meg az ülést újra. Kállay miniszterelnök és a kormány tagjai Putnoky Móríc háznagy vezetésével vonultak be az ülésterembe. A jobboldal képviselői helyükről felállva, lelkes éljenzéssel és tapsal fogadták a kormány tagjait. Általános nagy figyelem és érdeklődés közepette emelkedett színpadra a miniszterelnök.

Bevezető szavaiban kijelentette, hogy amikor a képviselőház színe előtt megjelenik, nemcsak az általános szokásnak és parlamentáris kötelességének tesz eleget, hanem minden igyekezetével azon lesz, hogy nyíltan, becsületesen, őszintén feltárja azt a helyzetet, amelyben az ország állapotát látja és közöli azokat a terveit, melyeket a jövő feladatainak a maga és kabinetje részéről megjelölt. Különösen zokat, amelyekkel a közeljövőben számolni kell.

Magunkért, otthonunkért, népünkért, felemelkedésünkért harcolunk!

— Rögton ki akarom jelenteni — mondotta — hogy változatlan kabinettel és változatlan programmal jövök. Ennek a kabinetnek, ennek az országgyűlésnek és az országnak kész költségvetési adottságaival kell számolni. Nem költségvetési beszédet akarok mondani, hanem egyes fontosabb feladatokra utalni és azokban álláspontomat kifejezni. Azonnai ki akarom jelenteni, hogy egy héten belül tett, vagy bármikor életben tett kijelentéseimet állom. Így azokra nem kell visszatérnem. Háborúban állunk, háborúba kerülhet az ország, később, mint Európa legtöbb országa. Két és fél évvel később, mint más országok és ezért van látszólag jobb sorunk. De tudomásul kell vennünk, hogy

a mai időktől kezdve mi is a súlyos terheket viselő országok sorába léptünk. Ezeket a terheket politikai, társadalmi és gazdasági

szempontból egyaránt vállalunk kell. Tevékenységünk programja ebben koncentrálódik. Minden rendelkezésre álló erőt ennek a háborúnak — a mi háborúnak — szolgálataiba kell állítanunk. (Lelkes taps.) Bennünket nem idegen érdekek visznek ebbe a háborúba, elsősorban magyar érdekekért harcolunk. (Lelkes taps), mert ha ezer kilométeres távolságra is áll a

harc a magyar határon túl, az mégis Magyarországért és a magyar határáért folyik.

— Szeretném, ha mindenki, a hadbavonultaktól kezdve — a hadiapirban dolgozó munkások és a mezőgazdaságban dolgozók — egyaránt meg lenne győződve, hogy magyar otthonunkért, népünkért, felemelkedésünkért harcolunk. Kötelességeink ma körül csoportosulunk.

Akik a háború kérdésében nem lesznek partnerek, pusztulniok kell ebből az országból

Szívesen szállok vitába — folytatta a miniszterelnök — világnézeti kérdésekről, egyes kérdéseknek ilyen vagy olyan végrehajtásáról, de kérni akarok mindenkit, hogy ebben a kérdésben ne legyen ellenzék. Ezt a kérdést igyekezni fogok teljes lojalitással szolgálni abban a tekintetben is, hogy más vonalon lojális közeledést lojális barátsággal vizsgáljak, de ebben a kérdésben én kérem mindenki lojalitását, mert ha ezt nem kapom meg a kinyújtott baráti jobbra, minden eszközt fel fogok használni, hogy a kitérőt célnak szabotálói, ellenzői, vagy elgáncsolói ne lehessenek. (Nagy taps.) Ehhez partnereket keresek és azoknak, akik ebben nem lesznek partnerek, pusztulniok kell ebből az országból. (Megújuló lelkes taps.) A háború nemzeti öncélt jelent, miképpen egész politikánkat, tehát külpolitikánkat is a nemzeti öncéltiség szempontjából tekintjük. A nemzeti öncéltiségnek

ezen a biztos, egyedül lehető, egyedül magyar és egyedül tisztességes bázisán állva, a következő kijelentéseket teszem: Az ország külpolitikáját a maga öncéltisége és kizárólag ez határozza meg, de ennek természetesen alkalmazkodnia kell azon geopolitikai és belpolitikai adottságokhoz, amelyek figyelembevételével új utat nem választhatja meg. Utalok itt arra, amit külpolitikánkról már mondtam, a baráti államok vezetőivel folytatott táviratváltásomban leszögeztem és ennek lényege a több, mint 20 éves külpolitikai irányvezetésünk töretlensége, amivel azt is szeretném aláhuzottan bizonyítani, hogy ez nem konjunkturális orientáció, hanem változatlan magyar orientáció. (Lelkes taps.) Ez a magyar orientáció egyértelmű azzal, hogy a magyar nemzet a kereszténység védőhátyájaként történelmi hivatásának megfelelően küzd a bolsevizmus ázsiai veszélye ellen.

A magyar külpolitika hűséget is jelent...

— A magyar orientáció hűséget is jelent, hűséget és kitartást nagy szövetségeseink és barátaink: a tengelyhatalmak oldalán, amikor ők és velük együtt mi is, egy igazságosabb rendért új Európáért szállunk küzdelembe. A magyar orientáció békét is jelent. Békét és megértést Duna völgyi szomszédállamainkkal, hogy a Kárpátok medencéjében minden nép megtalálja nyugalmát, megélhetését és békés fej-

lődését. Ez egyszerűen azt jelenti, hogy Magyarország külpolitikai állásfoglalásában változás nem lehet, mert az nem is politika, hanem adottság, lelki és geopolitikai adottság, mert a politika változhatik, de geográfiai helyzetünk a nyugathoz, ottani szomszédainkhoz gravitálván, ezeréves lelki orientációnkkal és földrajzi helyzetünkkel együtt változatlan. (Tudósításunk folytatása a 2. oldalon.)

Humanizmus és keresztény szeretet

(P. I.) Báthory-Szűcs Sándor tábornok indítványát, amelyet a vármegyei törvényhatóságának közgyűlésre terjesztett elő, már két ízben is ismergettük. Az indítvány javasolja, írjon fel a megyei törvényhatóság a kormányhoz, hogy állítson fel késedelem nélkül széles hatáskörrel felruházott szövet a zsidók elkerülhetetlen kitelepítésének gyakorlati előkészítésére, minden zsidó kérdéssel kapcsolatos adatgyűjtés elvégzésére, a kitelepítés végrehajtásáig a zsidóság elkülönítésére és annak idején a zsidóság kitelepítésére.

Az indítvány körül heves vita fejlődött ki a bizottság tagjai között. A vita lefolyását már tegnai számunkban ismertettük, valamint azt is, hogy a bizottság végül is dr. Cziffra Kálmán javaslatát fogadta el. Eszerint a közgyűlés bizottságot küld ki, amely 15 nap alatt elkészíti a kormány elé terjesztendő javaslatot.

A kitérő indítványt tehát közmegelegedéssel elfogadták. Ennyi elég is lenne nekünk és talán nem is kellene foglalkozni a vitával, de a felszólalások során olyan régi szólam-közületeket ástak ki javíthatatlan kilencszázas urak, Magyarország liberális gyászkorának geológiai rétegeiből, hogy nem mehetünk el szó nélkül az események mellett. Hozzá kell szólnunk azért is, mert az indítvány ellen a humanizmus és a keresztény felebaráti szeretet követelményeit vontatták fel.

Nem vitatkozni akarunk, csak rámutatni arra, hogy ezek az ásatások a mellett, hogy időszerűtlenek, csak még jobban kihívják a közvéleményt a régi liberális bűnök ellen. A nagy pör már eldőlt. Nem szavak, nem írások utján és árán látta be a nemzet, minden jóakarú magyar, hogy a liberalizmus és torzszülöttei — a szociáldemokrácia, a kommunizmus, a szabadkőművesség — hibás utra terelték a sorsát, hanem keserves tapasztalatok, a magyar nemzeti élet végső veszélybe való sodrása ébresztett fel bennünket az utolsó pillanatban. Hogyan juthattunk idáig?... — robbant ki az önvádoló kérdés a nemzet lelkiismeretéből. Hogyan került akár csak egy pillanatra is az ország kormánya zsidó terrorfiúk kezébe?

A felelet egyszerű. A lavina azokkal a szólamokkal indult el, amelyek szerdán is hallhattunk a megyei közgyűlésén. Kiszérteties siri kongással szakadtak fel ezek a szólamok a letűnt gyászok évtizedek pókhálós lomtarából és kriptaszagot árasztottak a friss márciusi levegőben.

Humanizmus és keresztény felebaráti szeretet azokkal szemben, akik könyörtelenül, hihetetlen gazsággal, tervszerűséggel sajátították ki a magyar élet minden ágát, akik könyörtelenül taszították proletársorsba

a magyar munkások százazreit, hogy azután az utcára hajtván és elvakítva őket utolsó rohamra indíthassák a még megmaradt keresztény és nemzeti érdekek ellen! Keresztény felebaráti szeretet és humanizmus azokkal szemben, akik miatt megértük a forradalmat, Trianont, a megszállásokat, akik most is ellenségeinkkel, életünkre és nemzeti létünkre törő ellenségeinkkel paktálnak!

Hol voltak ezek a szörösszívű alhumanisták és álkeresztények, amikor az egész nemzet feljajdult tehetetlen fájdalomában kivándorlás keserves útjára hajszolt százazrek láttára? Miért nem hangoztatták a keresztény felebaráti szeretetet akkor, amikor a Magyarországot előzőnlő zsidóság kihuzta lábunk alól a földet, bankjai útján pióca módjára szívta az ország gazdasági életének vérét, tönkretette a kisipart, elzárta a magyar elemek elől a kereskedelmet, terjesztette az erkölcsi mételyt, gyalázta legszentebb érzeimeinket és értékeinket, amikor nagy ünnepeinken Krisztust, a keresztet és a szenteket gyalázó írások jelentek meg, amikor kiszórták iskoláinkból a keresztet és megszüntették az imádságot? Miért nem kérelték akkor a zsidóságot a

humanizmus és a keresztény felebaráti szeretet nevében? Vagy nekik nem számít más, csak önző érdekük és az őket számítóan kiszolgáló zsidóság?

Mi valljuk és tartjuk a humanizmust és a keresztény felebaráti szeretetet a zsidósággal szemben is, azzal a zsidósággal szemben, amely majdnem romlásba vitte nemzetünket. De azt a humanizmust, azt a felebaráti szeretetet, amely az önvédelmet és helyes önszeretetet is hirdeti. Azt a felebaráti szeretetet, amely kiterjed a megváltásra váró magyar tömegekre is, amelyek iránt ezek a szörösszívű liberális mumiák semmi érzékkel sem bírnak. Mi azt akarjuk, hogy a kivándoroltak jöjjenek haza, mert ez a föld, ez a nemzeti léttér elsősorban az övék. Mi azt akarjuk, hogy a zsidóságnak is legyen saját hazája, ahol otthon van és ahol tetszése szerint berendezkedhetik, sőt ha akar, meg is térhet. Ez a mi humanizmusunk. Nem csak önző érdekekre és a zsidóságra korlátozott liberális megtévesztő szólam, hanem egyetemes, még akkor is javítani akaró, amikor lát-szólag fájdalmas operációval jár, mert ki akarja jőzánítani a zsidóságot élősdí életmódjából.

Kár volt előhozakodni ezekkel a

A legmerészebb magyar film!

Csak 16 éven felülieknek!

Lázár Mária, Goll Bea, Uray Tivadar és Perényi László

Haláltánc

APOLLO

Belvárosi

Kádár, Kontra, Kerekes

A legragyogóbb magyar vigjáték.

Tolnay Klári, Szilassy László, Vaszary Piri, Mály Gerő.

Ma a CASINOBAN

Dosztójewszky híres regénye

Bűn és bűnhődés

Főszereplő: HARRY BAUR a jelenkor legnagyobb művésze.

szólamokkal — mert liberális ajkakon ezek csak üres szólamok — kár volt szembeszállni egy vitéz magyar katonával, tisztával, tisztával, hazafias érzélemmel előterjesztett indítványával akkor, amikor annak humanizmusa és keresztény lelkülete toronymagasságban áll minden liberális szószátyárkodás felett.

Ezután azt fejtegette, hogy a magyar közéletet állandóan reformgondolatokkal bombázzák. Nem újkeletű nagy reformgondolat, hogy a néphez közelálló közigazgatásra szükség van. Nagyon fontos kérdés, hogy a közigazgatás hogyan fér hozzá a néphez. A miniszterelnök ezután a legnagyobb elismeréssel szólta a jegyzőkről. A közigazgatás jól hajtott végre a visszatért országgrézsek Magyarországra való bekapcsolását.

A közellátási kérdésekről szólva hangoztatta, hogy az egészen új feladat. Eddig jól-rosszul, sokszor antiszociálisan, de el voltunk látva ebben az országban. Most az állam felelős mindenkiért. A közellátás terén egyelőre legfontosabb, hogy ennek a termelési évnél végéig biztosítani tudjuk teljes ellátásunkat. A jövőre mindenesetre kellőképpen fel kell készülni. A közellátási ügyi miniszter újabb programot vállalt, hogy sem ebben, sem a jövő évben áthidalhatatlan bajok nem lesznek. A kenyérelátás biztosítása lesz az új természet. Zsirban és takarmányfélékben nehézségek lesznek, de mindent el fog követni ennek elhárítására. Kéri a belügyminiszter támogatását, hogy az országban minden dözsölés megszűnjék. Tegnap még nem voltunk háborúban — mondotta — de ma háborúban állunk.

El kell készülnünk a jövő feladatokra, a hadbavonulatra és az itthonmaradottak irányában is. Közölte ezután, hogy az adóvégrehajtásoknál kíméletesebb lesznek. A földmívelésügyi tárcával kapcsolatban kijelentette, hogy itt első feladat a termelésnek mindenáron való fenntartása és maximuma való fokozása. A kereskedelem első feladtaának a keresztény önálló kisvállalkozások megerősítését tekinti. Nem ellensége az egykézűnek és a szövetkezeti gondolatnak, de ha versenyre kerülne sor, a keresztény kisvállalkozásoknak fogná pártját. Kérte a képviselőket, hogy azt a három súlypontot, amelyet beszédében megjelölt: a hadrakelt hadsereg lelki, testi ellátásának intaktságát, a nemzetiségekkel való bánásmódot és a nemzetiségi problémák felfogását és végül, nagyon nehéz közellátási kérdéseinket kapcsolják ki a pártpolitikai küzdelmekből. Más téren rendelkezésre áll. Azt akarja, hogy ebben a három kérdésben egység alakuljon ki.

— Utravalóul a háború minden baját, küzdő katonáink szeretetét, minden küzdő munkásunk verejtékét és az egész magyar szegénységet viszen magammal. Obsitnak majdan nem kérek mást, mint magyar népem egy barátai kézzel — fejezte be a miniszterelnök nyolcvan perces beszédét, melyet a jobboldalon óriási taps és éjjezés fogadott.

Hadbaszálltunk egész rendelkezésünkre álló hadseregünkkel

— Kállay Miklós miniszterelnök beszédének folytatása —

A mi helyünk Németország és Olaszország mellett van. (Nagy taps) ma a háborúban, holnap pedig a békétárgyalások és döntések asztalánál.

Az ország és a nemzeti megítélésében semmi sem nagyobb biztosíték, mint a múlt. Magyarország nem akcidentális állami alakulat, hanem történelmi, földrajzi és kulturális szükségesség és hogy szövetségeseink ezt felismerték, az egyik bizonyítéka annak, hogy az új Európa elrendezésére hivatott népek bizonyos területeken mindig voltak és lesznek. Az elhivatottságot az államalkotó képesség jelenti és büszkén állapíthatom meg, hogy ezt ezer évig nemcsak mi éreztük, hanem a magyar állameszmét teljesen átértékelték azok a nem magyar fajú népek is, amelyekkel évszázadokig közösen szolgáltunk ezen a helyen testveri egyetértésben nagy európai elhivatottságunkat.

A Trianon után megmaradt Magyarország új feladatokkal került szembe. Saját népét kellett ujjíteremtenie. Ennek a hivatásnak is teljesen megfelelt még pedig kétfélesen, mert, nemcsak életképesé tette az életképtelennek tartott csonkot, hanem pillanatig sem tévesztette szem elől nagy nemzeti céljait. Nem csüggedt, ami a főtenyezője annak, hogy ma megnagyobbodott Magyarországon ismét új feladatokkal számolunk. (Lekes taps.) A magyar impérium kiterjedt, a magyar államalkotó eszme újra nagy feladatok előtt áll. Nemzetiségeink egy része visszatért. Gyors egymásutánban jöttek az elszórt magyarok és nem magyar honfitársak-lakta területek vissza. Ezeknek teljes bekapcsolása nemzeti életünkbe, legfontosabb feladatunk. Magyarországon minden tényezőnek kell ezzel a tényezővel számolnia. Kell számolnia nem magyar ajkú honfitársainkkal, népeink megerősödött öntudatával és a husz éves küzdelem következményeivel. Német aj-

kú honfitársainkkal helyzetünk már kodifikálódott. Elvárjuk, hogy éppúgy betartsák a megállapodást, mint mi, hogy minden surlódás nélkül a magyar állami réteg egyik értékes tényezőivé váljanak. A nemzetiségi kérdés a maga primer megnyilatkozásában elsősorban közigazgatási kérdés. A jó közigazgatás mindenkivel egyformán bánik. A közigazgatás a leghamarabb jut el népünk minden rétegéhez. Már tárgyalást folytattam a belügyminiszterrel és a kultuszminiszterrel, hogy ezekben a kérdésekben egységes irányelvek alap-

ján heálló magyar nemzeti politika alakuljon ki. Nem lennénk méltóak a nagy magyar államalkotó hagyományokhoz, ha nem tudnók egységesen irányítani állami életünk minden szervét. Husz éven át nem foglalkoztunk kisebbségi problémákkal. Fiatalságunk nem élt ebben a gondolkörben. De a magyar lélek, amely ezer éves, más téren is megtalálta az egységes irányító szempontokat. Ebben a kérdésben nemzetiségeinknek lehetővé kell tenni, hogy teljes lélekkel bekapcsolódjanak a magyar nemzeti közösségbe.

Ez a harc a mi javunkra dől el!

A miniszterelnök hangsúlyozta, hogy a nemzetiségi kérdés társadalmi kérdés is. Majd üdvözlét küldte az elszakított magyarok felé. Kérte őket, hogy viselkedjenek keresztény hittel és megnyugvással, valamint azzal a tudattal, hogy itthon nem feledkeztek meg róluk.

— Általános helyzetünket — folytatta — az határozza meg, hogy hadbászálltunk egész rendelkezésünkre álló hadseregünkkel, amely mögé fel kell sorakoztatni teljes belső erőfeszítésünket. Harcbaszálltunk, mert a magyar nemzet egész erejével küzd a bolsevizmus ellen. A harcban való részvételünknek alapfeltétele hadseregünk ütőképessége, amelyet mindenáron meg fogunk őrizni minden szabotáló akcióval szemben is. Az itthoni frontért én felelek! — mondotta emelt hangon a miniszterelnök. — A magyar katona meg fogja állni a helyét, de elvárja, hogy az országban is mindenki megállja a helyét. Minduntalan ismételn kell, hogy háborúban vagyunk, hogy az egész ország tudatában legyen ennek. Feltétlenül szükség van a belső munkafegyelmre. Eddig ezen a téren semmi kívánni valónk nem volt, de van a háborúban álló országoknak olyan módszere, mellyel ha bármiképpen is meglazul a munkafegyelm, mindenkit kötelelességteljesítésre tudnak szorítani. Meg vagyok róla győződve, hogy ez a harc a mi javunkra dől el és ké-

rem az országot, hogy egész lélekkel feleljen a háborúra.

A miniszterelnök ezután elmondotta, hogy szociális téren nagy lépésekkel haladtunk előre, de nem elég nagy lépésekkel. Az ifjúság kérdései a társadalmi problémákhoz kapcsolódnak. Az ifjúság a jövő Magyarország. A társadalmi kérdéseket taglalva, a miniszterelnök rámutatott arra, hogy a társadalmi kapillarizáció nálunk hiányos. Amikor a nemesség kiváltságai megszűntek, meg kellett volna indulnia az egészséges kapillarizációnak, az alulról jövő felemelkedésnek. Ugyanakkor azonban lassankint egy át nem eresztő réteg keletkezett és ez a réteg a zsidóság volt. A zsidó kérdés társadalmi kérdés is. A zsidóságnak igen nagy szerepe volt abban, hogy nem jöhetett létre nálunk az egészséges társadalmi kapillarizáció. Ennek az át nem eresztő rétegnek kiküszöbölését egyik legfontosabb feladatának tekinti. (Éljenezés és taps. A nyilaskeresztes párt oldaláról közbeszóltak: Faj-e a zsidóság?) A miniszterelnök energikus válaszában kijelentette, hogy nem tartotta szükségesnek ennek érintését, mert annyira elfogadott álláspont. Első beszédében a zsidó kérdés politikai oldalát világította meg. Most a társadalmi oldaláról beszélt, legközelebb pedig a kérdés földhirtokpolitikai oldalát fogja megvilágítani.

Kinevezték a Crippsszel tárgyaló indiai bizottságot

Nehru is tagja a bizottságnak. — 150 ezer főnyi női segédhadsereget állítanak fel az Egyesült államokban

Bangkokból jelentik: (NTI.) Az indiai nemzeti kongresszus bizottsága kedden Gandhi elnöklésével megkezdte ülését. A bizottság ülésén többi közt megbeszélésre kerültek az indiai légoltalmi intézkedések. A kongresszus elnöke az ülés után az újságíróknak kijelentette, hogy a kongresszus feladata India lakosságát megvédeni, tekintet nélkül arra, hogy India semleges, avagy részt vesz a háboruban. A kongresszus egyetlen célja Indiát szabaddá és boldoggá tenni. (MTI.)

Bernből jelentik: (NTI.) Az *Exchange Telegraph* delhi jelentése szerint a kongresszusi párt állandó bizottsága Gandhival folytatott két napi tanácskozása után Nehrut, Azad kongresszusi elnököt és Rajgo Pala Cheri volt kongresszusi elnököt jelölte ki a kongresszus szóvivőjüül a Crippsel küszöbön álló tárgyalásokra. Nagy feltűnést keltett, hogy Bhopal nábobja, India második legnagyobb mohamedán uralkodója kilépett a fejedelmek tanácsából, melynek megalkotója volt. Ezzel azt kívánta hangsúlyozni, hogy nem helyesli azokat az irányelveket, amelyet a fejedelmek többsége a Crippsel folytatandó tárgyalásokra megállapított. (MTI.)

Ha Ausztrália elvész, növekednek a szövetségesek nehézségei

Stockholmból jelentik: (NTI.) Washingtoni hír szerint Connally szenátor, a szenátus külügyi bizottságának elnöke szerdán Mc Arthur tábornok áthelyezéséről szólva ezeket mondta:

Ausztráliát meg kell segíteni. Ha elveszítjük, növekedni fognak a nehézségeink. A Haway szigeti támaszponttal nem érhetjük be. — (MTI.)

Tokióból jelentik: (Stefani.) A japán kormány tájékoztató szolgálatának vezetője miután rámutatott arra, hogy Holland-India főköormányzója kénytelen volt beismereni, hogy Holland-Indiának Japán irányába békés megoldást is lehetett volna találni, kijelentette, hogy a volt főköormányzó nyilatkozata figyelmeztetés Ausztrália számára. Ha Ausztrália továbbra is alá veti magát az angol-amerikai parancsoknak, Holland-India sorsára jut. (MTI.)

Tokióból jelentik: (NTI.) Mint a Domei-iroda közli az arcvonalról ér-

kezett jelentések szerint a Timor-szigeti japán harcierők hadműveleteiket a szövetséges csapatok maradványai ellen folytatott előnyomulásuk befejeztével már március 12-én bevégezték. A szövetséges csapatok maradvá-

Mindoro sziget déli repülőterét elfoglalták a japánok

Washingtonból jelentik: (OFI.) A tengerészeti minisztérium közlése szerint az atlanti-óceáni partvidék közelében elsüllyesztettek két amerikai kereskedelmi hajót. (MTI.)

Tokióból jelentik: (NTI.) Azok a Fülöp-szigeteken harcoló japán erők, amelyek február 27-én Mindoro-szigetén szálltak partra, hatalmukba kerítették a sziget déli részén lévő repülőteret. (MTI.)

Genfből jelentik: (NTI.) Az Egyesült Államok tengerészeti miniszté-

riuma közölte, hogy az atlanti partoknál megtorpedóztak egy közepes nagyságu amerikai teherhajót. (MTI.)

Amszterdamból jelentik: (NTI.) A Reuter-iroda jelentése szerint kedden a Jangce folyón átadtak a csungkingi kormánynak három angol és egy amerikai ágyunaszádót. (MTI.)

Tokióból jelentik: (Stefani.) A *Yomiuri* című lap batáviai szerinti az ottani katonai közigazgatás vezetője kijelentette, hogy a japánok nem törekcszenek a lakosság kizsárolására és

felhívják a sziget lakosságát, hogy működjenek közre a japánokkal. A szigeten élő kínaiak, még abban az esetben is, ha a multban Csungking segítségére is voltak, a jövőben a japánok védelmét fogják élvezni, ha alá vetik magukat a japán hatóságok rendelkezéseinek. (MTI.)

Beaverbrook az Egyesült Államokba utazik

Amszterdamból jelentik: (NTI.) A brit hírszolgálat közlése szerint Attlee helyettes miniszterelnök az alsóházban bejelentette, hogy lord Beaverbrook az Egyesült Államokba utazik. Feladata az lesz, hogy összhangba hozza a szövetséges nemzetek segélyforrásait és végrehajtsa azokat a további tevékenységeket amelyekkel a hadikormány időről időre megbízza. Attlee további kijelentése szerint Beaverbrook feladatát később az egyik miniszterre ruházzák át, úgy, hogy Beaverbrooknak szabadkeze lesz más tevékenységre a szövetséges nemzetek háborus erőfeszítései irányában.

Genfből jelentik: (NTI.) Washingtoni jelentés szerint a képviselőház 249 szavazattal 86 ellenében javaslatot fogadott el, amelynek értelmében 150.000 főnyi női segédhadtestet szerveznek. (MTI.)

Amerikai vizeken

41 ezer tonna ürtartalmu ellenséges kereskedelmi hajót süllyesztettek el a németek

Tobruknál elpusztítottak egy nyolcezer tonnás kőolajszállító hajót. Atmenetileg ismét rendkívül hideg az idő a szovjet harctereken

Berlinből jelentik: (MTI.) A Führer főhadiszállásáról közlik a MTI-nak: A véderő főparancsnoksága jelenti: A Keresi-félszigeten újabb ellenséges támadásokat vertünk vissza. A keleti harctér többi részén az ellenség egyes helyeken kedden is sikertelen támadásokat indított. Március 15. és 17. közt az ellenség a keleti harctéren 131 páncélost vesztett. A szovjet légerő kedden 68 repülőgépet vesztett. Egy gépünk nem tért vissza. A Földközi-tengeren egy német búvárnaszád Tobruktól keletre megtámadott egy angol hajókaravánt és elsüllyesztett egy 8.000 tonnás kőolajszállítóhajót. Az amerikai partok közelében német búvárnaszádok elsüllyesztettek 41.000 tonnát kitevő öt ellenséges kereskedelmi hajót és egy őrhajót. (MTI.)

Stockholmból jelentik: (Bud. Tud.) Ide érkezett jelentések szerint a Szovjetunióban átmenetileg ismét rendkívül hideg az idő. A keres-félszigeten minusz 25 fokot, Leningrádnál pedig minusz 35 fokot mértek. (MTI.)

Közel 16 millió tonna hajóteret veszítettek az angol-szászok a háború kitérőse óta

Berlinből jelentik: (NTI.) A szerdai hadijelentés kiegészítéseként közli: A szovjet foglyok vallomásaiból kitűnik, hogy a hosszas és véres veszteségek megsemmisítő hatással vannak a szovjet hadsereg szellemére. Egyre szaporodnak az önszonkítások. A Szovjetunió óriási embertartaléki

sem kimeríthetetlenek. A szovjet az északi szakaszon hajóhadának legénységét is bevetette a szárazföldi harcokba. A legutóbbi három nap alatt a szovjet légerő 186 gépet vesztett. A német tengeralattjárók által elsüllyesztett 49.000 tonna hajóterrel az angolszászok majdnem 16 millió tonnát veszítettek a háború kitérőse óta. A pontos veszteségük 15 millió 975 ezer 533 tonna. (MTI.)

Berlinből jelentik: (NTI.) Mint katonai helyen közlik, a Szovjet január

1. és március 7. közt 1587 repülőgépet vesztett. Ugyanezen idő alatt Anglia 329 repülőgépet vesztett. Ezek szerint az ellenség összes vesztesége 1964 repülőgép. Az említett idő alatt a német légerőnek 291 gépe pusztult el. (MTI.)

Rómából jelentik: (Stefani.) A brit tengernagy hivatal közli, hogy az 1090 tonnás *Orgigeon* nevű brit torpedóromboló az Északi-tengeren hajókaraván kísérete közben elsüllyesztették. (MTI.)

Egymásra háritják a felelősséget Franciaország összeomlásáért a volt kormány és a tábornoki kar

Riomból jelentik: (MTI.) Az OFI jelenti: A riomi per 15-ik tárgyalási napján elsőnek Mittelhauser tábornokot hallgatták ki, aki az alpesi hadseregnek volt parancsnoka. A tábornok rámutatott arra, hogy a lengyelországi hadjáratnak fel kellett volna nyitnia a franciák szemét. A norvégiai hadjárat idején Angliában tartózkodott és onnan hívta fel Gamelin figyelmét, milyen nagy veszélyt jelentenek a német zuhanóbombázók.

— Nem tanultunk semmit a spanyol háboruban — mondotta — mivel nem kaptunk elegendő felvilágosítást. A légháritás csak elavult hadianyagot kapott.

Ezután felolvasta Gamelinnek erről szóló emlékiratát, amelyben Gamelin a hiányosságot a kormánynak tulajdonítja. Gamelin háromszor megírta lemondását, de nem küldte el.

Ezután Francoise tábornokot hallgatták ki. A tábornok kijelentette, hogy a légháritás igen gyenge volt és a légoltalmi intézkedések is hiányosak voltak. Sajnálatos hiány mutatkozott a nehéztüzérségben is és csak kevés harcsoeci állt rendelkezésre a gyalogság támogatására.

Rekvin tábornok szintén a légvédelem hiányosságáról beszélt. Rekvin tábornok kihallgatását holnap folytatják.

Keresztény magyar

keresztény

magyarnál vásárol

Legyen rend a zsidó gimnázium tájékán!

Kaptuk közlésre az alábbi levelet. *Tekintetes Szerkesztőség!*
Nem mondható épületes eseménynek voltam szemlélője és megdöbbenve állapítottam meg, hogy ilyen eset ma egyáltalán megtörténhetett. Megtörténhetik, hogy zsidó gimnáziumi tanulók terrorizálhatnak, testiépséget veszélyeztethetnek tanári segédlet mellett. Sokszor megtörténik, hogy a gimnázium előtti utcácska tele van zsidó tanulóval s felnőttnek is könyöklőni kell, hogy tovább juthasson. De álljon itt maga az esemény mindenki okulására. Beszéljen az helyet-tem is.

Március 15-én délután 3 óra körül a zsidógimnázium közelében öt-hat jól megtermett zsidó gimnáziumi tanuló ment a gyalogjárdán a gimnázium felé. Velük szembe ment egy kis keresztény gyerek, aki a gyalog-elfoglaló zsidó tanulók mellett csak könyöklés árán tudott tovább jutni. Az ott álldogáló zsidó tanár erre a hátrább, körülbelül 20 méter távolságra lévő ugyancsak nagyobb gimnáziumi tanulónak oda kiáltja, hogy fogja meg. Az eleget tesz a tanár rendelkezésének úgy, hogy a kis keresztény diákot teljes erejével rázza, — míg én erősen rá nem szólok, — mégis csak a tanár odaérkezésekor engedi el és hagyja abba a rázást!

— „Nem mondtam, hogy rázzad”.
— mondja, majd a kis diákhoz fordul:

— Igazold magad!

A gyerek azonban ezt nem tudta megtenni, de a faggatásra bement, hogy a polgári iskola növendéke.

— „Na majd lesz rá gondom, hogy máskor ne lökdösd az utcán a járókelőket” — végzett vele a zsidó tanár.

— „Őn pedig a személyes szabadság megsértését követte el március 15-én! — jegyeztem meg én.

Milyen tisztelt Szerkesztő úr! Nem tudom elképzelni, hogy a kultuszminiszter úr jogot, vagy felhatalmazást adott volna zsidó pedagógusoknak a keresztény ifjúság nevelésére, ellenőrzésére, illetőleg igazolására? Erre szeretnék megnyugtató választ kapni. Kiváló tisztelettel

R. G.

Válaszunk csak annyi: a kultuszminiszter nem bízta zsidókra a magyar ifjúság nevelését, vagy megrendszá-

bályozását. A jelenet tehát zsidó dühkirohanás volt. Szerencse, hogy Őn ott volt, ellenkező esetben talán tetteleg is bántalmazta volna a kis magyar diákot.

Ez alkalommal felhívjuk az illetékes hatóságok figyelmét arra a türehtelen állapotra, amely a zsidó gimnázium környékén uralkodik. A tanítási idő végén esürhe módjára özönlének ki a kapun a diákok és mindent elsöprő, jellegzetes zsidó áradással veszélyeztetik minden arra haladó testi épségét. Másutt is van iskola és — rendben, tanáraik felügyelete alatt. Ha a zsidó gimnázium vezetősége nem tud rendet és fegyelmet tartani, akkor rendészeti közegek lépjenek közbe, hogy 1—2 óra között biztonságosan lehessen közlekedni a zsidó gimnázium táján.

Előkészítik a külföldi magyarok harmadik világkongresszusát

A Magyarok Világszövetsége május hó 11-én tartja évi rendes közgyűlését. Báró Perényi Zsigmond elnök már elkészítette az évi jelentést, amely arról a sok nehézségről számol be, amely a változott körülmények folytán a szövetség működését annyira megnehezítette. Ennek ellenére a szövetség mindenütt igyekezett segíteni a külföldi magyarok helyzetén, ahol arra csak mód volt. Összeköttetést teremtettek az itthonmaradtak és a külföldön élő hozzátartozók között, akik külföldről hazajöttek, azokat igyekeztek mindenben támogatni. Sokszáz magyar könyvet juttattak el a külföldi magyarokhoz. a Bukovinából hazatelepített magyar testvérekhez. Tavaly is járattak hazai lapokat a külföldi magyar egyesületeknek. Rádió is összeköttetést teremtettek az óhaza és a külföldi magyarság között. Teljes erővel igyekeztek előkészíteni a jobb jövőt

és különös gonddal készülnek arra az időre, amikor majd a külföldről minél több fiatal, odakint született magyart hozhatnak haza, hogy megismerjék óhajúkat. Szeretettel vettek gondozásba egy törökországi magyar fiút, akinek dédapja Kossuth Lajosnál emigrált Törökországba és akit édesapja azért küldött haza, hogy iskoláit itthon végezve, megerősödjék magyar érzelmeiben. Indítványt terjeszt a Világszövetség a májusi közgyűlés elé, irjanak fel a kormányhoz és kérjék hozzájárulását ahhoz, hogy a legközelebbi, harmadik világkongresszust, amelyet az alapszabályok szerint már a jövő évben kellene megtartani, akkor rendezhessék majd meg, ha a világhelyzet megengedi. Megemlékezik még az évi jelentés Teleki Pál eróf és vitéz Levidi Kozma Miklós haláláról, akik leghathatósabb támogatói voltak a Világszövetségnek. Magy. Tud.)

Megakadályozza a kormány a zsidókat vagyonuknak a közeli gyökeres átvétel előli elvonásában

Ismertette a földművelésügyi miniszter a zsidó ingatlanok átvételéről szóló javaslatot

A Budapesti Értesítő jelenti: A kormány a miniszterelnöknek a Magyar Elet Pártjában tett bejelentéséhez képest a legrövidebb időn belül javaslatot kíván beterjeszteni a zsidó kézen levő ingatlanokra vonatkozó föld- birtokpolitikai rendelkezésekről. A törvényjavaslat teljesen elkészült és annak alkotmányos formák közötti tárgyalása rövidesen sorra kerül. Tartani kell azonban attól, hogy a javaslatban érdekelt zsidók igyekezni fognak már előre elvonni a rendelkezés

hatálya alól vagyonukat, ezért a kormány már is intézkedéseket tett, hogy eleve megghusítsa az ilyen kísérleteket. Az ebben a tárgyban kiadott kormányrendeletet a Budapesti Közlöny csütörtöki száma közli.

A rendelet alkalmazásában azt kell zsidónak tekinteni, aki az 1941. évi 15. t. c. az ugynevezett fajvédelmi törvény értelmében zsidó. A rendelet hatálya tehát azokra is kiterjed, aki a második zsidótörvény rendelkezései értelmében kivételzett zsidók. A rendeletet alkalmazni kell a kereskedelmi társaságokra, egyesületekre és egyéb jogi személyekre is, ha a vezetőségük összetételében, vagy a vagyonban nagyjából zsidók részesülnek. A rendelet pontosan megjelöli a mező- és erdőgazdasági ingatlanok és a hatálya alá eső mező, vagy erdőgazdasági ipari üzemek fogalmát is. A rendelet súlyos büntetést szab ki arra az esetre is, ha valaki a rendeletben megjelölt elidegenítési tilalmat megszegi, vagy pedig bejelentési, leltári, vagy bemutatási kötelezettségének nem tesz eleget, továbbá ha a leltári felvételnél valamit kihagy. A rendelet 1942. évi március 19-ik napján lépett hatályba.

Kötvényekkel elégítik ki a zsidókat

A Magyar Elet Pártjának földművelésügyi és pénzügyi egyesített csoportja március 18-án délután fél 6 órakor Bárczay János m. kir. titkos tanácsos,

Nagyvárad

thj. város új utcaelnevezéseivel megjelent térkép ára: fekete nyomással 1.60 P színes nyomással 2.—

pártvezérhelyettes elnöke alatt ülést tartott. Az ülésen megjelent báró Bánffy Dániel földművelésügyi miniszter és dr. Bárczay János földművelésügyi államtitkár. A földművelésügyi miniszter ismertette az egyesített bizottság előtt azokat a törvényjavaslat tervezeteket, amelyeket a kormány a legközelebbi időben a képviselőház elé kíván benyújtani. Ezek közé tartozik a zsidó erdő- és mezőgazdasági ingatlanok azonnali igénybevétele, a megváltási árak katasztrális holdak alapján való sematikus megállapítása, valamint kötvényekkel való kiegyenlítése, végül a zsidó erdőbirtokoknak igénybevétele.

Tekintettel arra, hogy nagy horderejű kérdés meg tárgyalásáról van szó, Bárczay Ferenc m. kir. titkos tanácsos, elnök indítványára úgy határozott a képviselői értekezlet, hogy a kérdést alaposan áttanulmányozza és a következő értekezleti ülés időpontját jövő péntekre, március 27-re tűzték ki, amidőn az egyesített csoportok véglegesen fognak határozni.

Meghívó

Félix-fürdő Bérő r. t., az 1942. évi rendes közgyűlését 1942. március 27. napján délután 5 órakor Félix-fürdőben tartja meg, a társaság irodahelyiségében, amelyre a t. részvényeseket meghívja.

Tárgysorozat:

1. Az 1941. évre vonatkozó zárszámok, mérleg, veszteség-nyereség számla bemutatása és felülvizsgálása.
2. Az igazgatóság jelentése.
3. A felügyelőbizottság jelentése.
4. Határozathozatal a mérleg és veszteség-nyereség számla elfogadása tárgyában.
5. Határozathozatal az Igazgatóság- nak és Felügyelőbizottságnak megadandó felmentvény tárgyában.
6. Új igazgatóság választása.
7. Új felügyelőbizottság választása.
8. Esetleges indítványok.

Minden részvényes, aki a közgyűlésen részt akar venni, köteles részvényeit a közgyűlés előtt 3 nappal a társaság pénztáránál letétbe helyezni. (Alapszabályok 12. §-a)

Igazgatóság

Félix-fürdő Bérő r. t. Mérleg 1941. december 31. Vagyon: Pénztár 3956.90, Értékpapír: 4000.—, Épület beruházás: 181554.76, Berendezés és felszerelés: 38102.07, Folyószámla adósságok: 23589.85, 1941. évi veszteség: 1599.29.—, 252802.87, Teher: Részvénytőke: 200000.—, Rendes tartalék: 16823.31.—, Átmeneti szia: 14358.47.—, Folyószámla hitelezők: 19048.66.—, Óvadék: 2019.66, Nyereség áthozat 1940. évről 552.77 : 252802.87.

Félix-fürdő r. t. Veszteség-nyereség számla 1941. december 31. — Általános költségek: 12107.06, Karbantartás 25694.92, Személyzeti fizetések: 28457.06, Fűtés 8985.88, Világítás 5689.51, Mosás 1996.56,—16671.95, Illeték: 4993.02, Kereseti adó 348.56, Forgalmi adó 8171.31, Társulati adó: 1501.97 : 15014.86, Hirdetés 5590.89, Zene 2416, Házbér 62736.96, Lótartás 638.44, Biztosítás 375.37, Értékesítők: 19091.40 : 188794.91, Szálloda 75471.85, Fürdő: 96726.76, Albérlés: 14616.21, Jegyből: 349, Könyvtár 31.80, 1941. évi veszteség 1599.29 : 188794.91

Nemzeti önállósítási alapból!

Szombaton nyílik meg
Nagyvárad legszebb

drogériája

Rákóczi-út 7 szám alatt.

Sándor István

Báthory Szücs Sándor tábornok indítványát az egész becsületes magyar közvélemény kitörő örömmel fogadta

Mit tartalmaz az indítvány indokolása?

Nagyvárad. Saját tud. Már két ízben ismertettük azt a nagyszerű indítványt, amelyet Báthory-Szücs Sándor tábornok terjesztett a vármegye közgyűlése elé azzal, hogy a törvényhatóság a kormányhoz továbbítsa. Az indítványt a közgyűlésen néhány bizottsági tag keresztény és humánus szempontból kifogásolta. A közvélemény megütközött ezen a nem magyar és hihetetlenül antiszociális állásfoglaláson. Szükségesnek tartjuk ezért, hogy az indítványt és indokolását részletesen közöljük:

Báthory-Szücs Sándor tábornok indítványát az egész becsületes magyar közvélemény kitörő örömmel fogadta.

Tekintetes Törvényhatósági Bizottság!
Tisztelettel indítványozom, irjon fel a kormányhoz és csatlakozásra hívja fel a társ-törvényhatóságokat az itt következő határozati javaslat törvényes megvalósítása érdekében.

1. **Állítsa fel a kormány késelem nélkül széles hatáskörrel felruházott szervezet, melynek feladata legyen a zsidók kitelepítésének gyakorlati előkészítése, minden a zsidókérdéssel kapcsolatos adatgyűjtés és a kitelepítés végrehajtása.**

2. **Határozza meg a törvényhozás újra a zsidó fogalmát kétséget kizáró módon az egyedül világos és helyes fajjalapon.**

3. **Korlátozza a kivételeseket.**

4. **A zsidók és zsidó eredetű vagyonekat és jövedelmeket vegye haladéktalanul zár alá és vessen ki rájuk: hadmentességi vagyonváltást és hadmentességi adót, jóvátételi vagyonváltást és jóvátételi adót, a zsidó liberális gazdasági rend által a magyarságnak erkölcsi, szellemi, élettani és gazdasági téren okozott veszteségei kártalanítására, kitelepítési vagyonváltást és kitelepítési adót a zsidóság kitelepítésének előkészítésével és kitelepítés végrehajtásával kapcsolatos kiadások fedezésére, beleértve a szegény zsidók megélhetésének munkaalkalmakkal való biztosítását.**

5. **A kitelepülésnek végrehajtásáig különítse el a zsidókat térben és időben a keresztény gazdasági és társadalmi élettől.**

Mindenekben a rendelkezésekben és szabályokban zsinórmértékül szolgáljon a szociális igazságszolgáltatás, a fajvédelem, a gazdasági élet folytonosságának megőrzése és csak azután a jogosnak bizonyult és elismert javaknak az új zsidó államba való átengedése.

Az indítvány indokolása

Méltóságos Főispán Ur! Tekintetes Törvényhatósági Bizottság!

Az alábbiakban van szerencsém a határozati javaslat indokait és talán sokkal inkább az indítvány előterjesztésének indokait előadni.

Méltóságos Főispán Ur! Tekintetes Törvényhatósági Bizottság! A magyar nemzet élethalál-harcát vívja! Hála legyen azonban a magyarok Istenének, a magyar honvédnek, a magyar munkásnak, a magyar társadalomnak és nagy szövetségeseinknek, minden reményünk megvann a győzelemre.

A győzelemre éppen úgy fel kell készülnünk, mint a háborúra, ha annak gyümölcseit le akarjuk szerezni.

Az új európai rend várható néprajzi, társadalmi és gazdasági átalakulásából

szükségszerűen a magunk módja szerint ki kell vennünk a részünket. Ha nem akarunk lekésni és lemaradni a versenyben, melybe az új világrend a nemzeteket állítja, késelem nélkül elő kell készülnünk.

Nem hiszem, hogy lenne olyan rövidlátó és önző magyar ember, aki a békére való előkészülés szükségét fel ne ismerné.

A magyar honvéd, a magyar iparos, a magyar paraszt és az egész dolgozó magyar társadalom is sorsa javulását várja eszerében a háborúban hozott vér- és pénzáldozataitért.

Rendkívüli feladatokat rónak a nemzetre és a kormányzatra a várakozásokat és az igényeket kielégítő átalakulások, melyeknek mindegyike közvetlenül vagy közvetve összefügg a zsidókérdéssel,

Tűnjenek el a zsidók és zsidószerűek keresztények

Az új Európa erkölcsi és gazdasági rendjébe csak akkor és úgy találjuk meg méltó és minket megillető helyünket, mint ahogyan a zsidók kitelepítését végre tudjuk hajtani, gyűlöletmentesen, de vaskövetkezetességgel és a nemzet életérdekeinek szem előtt tartásával. Csak akkor, ha a régi renddel eltűnnek azok a keresztények is, akik hozzáértés anyagi befektetés, munka és arcpirulás nélkül halmoznak össze példátlanul nagy jövedelmeket. Csak akkor maradunk győzedelmesek, ha a termelés és a kereskedelem haszonkulcsát nem az arany iránti telhetetlen mohó vágy, hanem a szociális igazság fogja megszabni.

Az egyének keresztényi gondolkodása emeli nemzetünket arra az erkölcsi magaslatra, melyre a világ minden népe csak tisztelettel fog tekinteni.

Ezek a megfontolások parancsolják, hogy a zsidók kitelepítésének előmunkálatait haladéktalanul kezdjük meg és ehhez képest a zsidók helyzetét és fogalmát újból szabályozzuk, de gyomláljuk ki magunkból is a liberális életselemlét dudvált.

A zsidó fogalmának meghatározása sem a keresztény társadalmat, sem a

mint ahogyan maga a nagy világégés is végeredményében tisztán zsidókérdés.

A zsidókérdés tehát európai, sőt világprobléma, melynek a zsidók által is kívánt egyetlen tökéletes elintézése, a zsidóság kitelepítése, egy a háború után kijelölendő helyen alapítandó zsidó nemzeti államba.

A kitelepítés gyakorlati megvalósításának lényeges előzménye lenne az elkülönítés, amennyiben a ghettó a mai viszonyok között több okból nehezen lehetséges.

Számtalan belső feladataink elvégzése csak úgy fog tökéletesen sikerülni, ha kielégítően kiirtjuk a közéletünket még ma is fertőző zsidó szellemiséget, ha teljesen szakítunk azokkal a módszerekkel, melyek a magyar javakat a zsidóság kezére juttatták.

zsidóság őszinte nyíltsággal gondolkozó többségét. — akik a beolvadást lehetetlennek tartják és tagadják, hogy a keresztény vallás felvétele a kikeresztelkedett faji észjárását megváltoztatja, — nem elégíti ki és számtalan félreértésre ad alkalmat.

A magyar nemzet azonban nem zárkózik el a beolvadás lehetőségétől, de arra csak azt tekintti érdemesnek, aki vittezzségével, vére hullásával, tisztességével és nemzethűségével tett erről bizonyosságot. Egy kiválóan híresztelt tulajdonságok és érdemek tulzott elismerése eddig is kárára volt a magyarságnak.

Ezután pedig csak meghozzashatnánk az egyenlőtlen feltételeket, melyek révén csak naggyá kürtölt zsidó kiválóságok a tudományos és gazdasági életben, vagy a művészet és esport terén élre jutottak.

Az indítvány a rend és nyugalom és annak biztosítását is elősegíteni kívánja. Ugyanis elégedetlenséggel, nyugtalansággal tölti meg a lelket a zsidókérdésnek jelenlegi be nem fejezett és a törvény eredeti szándékától messze elmaradó szabályozása.

Mig a magyar a harctéren vérzik...

Nyugtalanságot és elégedetlenséget okoz az a körülmény is, hogy míg a magyarság színejava a harctereken életét és vérért áldozza, vállalja az emberfeletti fáradsalmakat, otthagyja családját, biztos keresetét, gazdaságát, műhelyét, boltját a győzelem érdekében és számbelileg fogyatkozik, addig a zsidóság élvezi az élet örömeit, szaporodik és zsebrevágja a még tisztességes üzletekből is bőségesen folyó hasznot, rémhírtérjesztők hiána-hadáról. Méltányos lenne tehát, hogy a zsidóság legalább a háború anyagi terhehez járuljon nohá nagyobb mértékben és fizessen hadmentességért vagyonváltást és külön adót. Hiszen még akkor is nagyon keveset fizetne, ha minden csepp magyar véreért igazgyöngyöt adhatna cserébe.

Faji, erkölcsi és gazdasági vonatkozásban való tökéletes megoldásra van szükség, hogy a harcoló és dolgozó magyar véreink aggodalma megszűnjék abban az irányban, hogy bizonytalan jövőért harcolnak és dolgoznak. Töké-

tes megoldásra van szükség, hogy az egész magyar társadalom tovább is zokszó nélkül, szívesen vállalja a korlátozásokat és viselje a vér és pénzáldozatokat a győzelem érdekében.

Tehát a győzelem érdekében harcolni és dolgozni és fegyvert gyártani és igazságos közellátást teremteni, egyidejűleg a békére is felkészülni, jelenti a mindnyájunk által kívánt boldog magyar jövődőt.

Ne állítsa senki, hogy a javaslat nem időszzerű, mert most minden erőnket csak a háború érdekében szabad kifejteni! Mert ez az állítás olyan volna, mintha azt akarná bizonyítani, hogy ár-vezek ellen aszály idejében védekezni nem szabad, mert nyáron csak aratni kell, a folyók pedig csupán a tavaszi olvadások után szoktak kiáradni.

Tekintetes Törvényhatósági Bizottság! Mikor indítványomat öszeállítottam, még senki se ismerte a miniszterelnök ur programját. Megvallom őszintén, — bár tudtam hogy indítványom

nem fog süket fülekre találni — nem gondoltam, hogy most nyitott kapukat fogok döngetni.

Ez a körülmény örvendetesen megkönnyíti indítványom útját, mert nemcsak, hogy beleillik a kormányval együttműködő pártok programjába, hanem lényegében egyezik azokkal a közéleti célkitűzésekkel, melyeket a miniszterelnök ur feltűnéskeltő nagy beszédében és az egész ország osztatlan helye-lése közben nyilvánosságra hozott.

Abban a meggyőződésben terjesztetem a Tekintetes Törvényhatósági Bizottság elé indítványomat, hogy az alkalmas lesz, hogy az egyrézt Bihar vármegye közönségének a zsidókérdésben elfoglalt álláspontját és kívánságait képviselje, másrészt alkalmas legyen a kormányra háruló nagy felelősség megosztására, mely felelősségből mi bihariak, mint mindig, most is viselni kívánjuk a magunk részét.

Nem szüntetik meg a nagyváradai MÁV alműhelyt

Nagyvárad. Saját tud. A Magyar Lapok annakidején részletesen foglalkozott azzal a hírrel, hogy a MÁV vezérigazgatósága meg akarja szüntetni a nagyváradai alműhelyt. Az érdekeltek Szabó János akkor még felsőházi tag, országgyűlési képviselő közbenjárását kérték. Szabó János megjelent a közlekedésügyi miniszteriumban és ismertette a kérdés részleteit. Rámutatott azokra a fontos érdekekre, amelyek az alműhely megtartása mellett szólnak. Szabó János most a következő levelet kapta a kereskedelmi és közlekedésügyi miniszterium államtitkárától:

„Kedves Barátom!

A nagyváradai MÁV alműhely leépítése tárgyában kifejezett nagybecsű érdeklődésedre értesítlek, hogy az államvasutak a szóbanlévő műhelyt nem tervezi megszüntetni. Őszintén tisztelő hived:

Aláírás.”

A kedvező hír minden bizonytalanságot keltetve az érdekelte munkásság körében.

Bánkút kivételével mindenütt javult az árvíz helyzet

Makóról jelentik: (MTI) A békéssáncsoni csatornaátvágást, amelyet a napokban Bárczay államtitkár is megtekintett, a szegedi műszaki csapatoknak a kirendelt közérő segítségével együtt sikerült betömni és ezzel elzárni a Hódmezővásárhelyi, Földéakoti, Püspökletét és Makó környékét előntéssel fenyegető hatalmas víztömegek útját. Apátfalva körül elkészült a Maros töltésének átvágása, ami lehetővé teszi a felgyülemllett belvizeknek a Marosba való beömlését. Általában mindenütt javult a helyzet, kivéve Bánkútot, ahol szerdán is emelkedett a víz szintje.

Pártolja a keresztény ipart!

Egy nagy családás tragikus tehével kocorozza Derzsi Paula az élet keresztjét

Rongyokban jár, csomagot hord a piacon, de már
megunta a nyomorúságot...

Nagyvárad, március hó.
Látták már önök a szegények hosszú sorát, amely az Orsolyák zárdája előtt várakozik minden délelben a nővérek alamizsna-ebédjére? A szegények legszegényebbjéi ezek; az ember azt hinné: művészet volt így összeválogatni őket. Cafatokban csüng róluk a rongy, zsákdarabba van göngyölve a lábuk; ütött-kopott kis fazekakkal, csupokkal és ibrikkel járulnak az ebédoztáshoz s némelyikük kézzel nyúl bele a levesbe, úgy tömi szájába az étel vastagját, hogy aztán, mint szikkadt torjú sivatagi vándor az oázis forrásvizét, mohón, két kézre fogva az edényt, igya ki belőle a párolgó levet. Már szinte valószínűtlenül hat ez a jelenet; több annál, ami megindítja és könyörületre bírja a szíveket, hiszen ez már rég túl van azon a vonalon, amelyen még emberi közösséget lehet érezni valakivel. Ha színpadon látnánk ezt a csoportot, azt mondanánk: gonosz játékot űz a rendező, vagy hogy tehetségtelen kezdő, aki hozzá se konyít az élet nagy valóságaihoz és olesó hatásra vadászó gicceket állít elének.

„Tessenek kitenni az útságba...”

Ebből a gyülekezetből vált ki a napokban egy kopott kendővel bekötött fejű, barnaképu kis koldusasszony. Hosszas töprengés után rászánta magát, hogy egy házzal odébb benyisson a Magyar Lapok szerkesztőségébe. Nyűtt, szakadozott, pokrócba burkolózott, amely alól zsákdarab kandikált ki ruha helyett. A lábát rongyokba bugyolálta, halk volt a lépte, mint egy kísértet. Egy darabig észre se vettük, ahogy ott állt az íróasztalok előtt.

— Tessenek kitenni engem az útságba. — könyörgött. — Székely asszonyok segítségét kérem, mert én is székely vagyok.

Nem váltotta ki belőlünk a szájalom érzését, mert az ember ekkora nyomor láttán hajlamos arra, hogy vádoljon és ítéljen, még mielőtt alapos meggyőződést szerezhetett volna.

— Most mondja, jó asszony — kérdeztük. — Hogy tudott ide jutni?... Rendben van: kegyetlen volt a tél... S így felöltözve elhisszük, hogy nem kap munkát sehol. De mit dolgozott azelőtt?... Egyáltalában dolgozott maga valamikor?

„Gép- és gyorsíró voltam valamikor...”

A szegény asszony magába roskadva tűrte a kemény kérdéseket. Hallgatott, gondolkodott, aztán egyszerűen így felelt:

— Gép- és gyorsíró voltam valamikor.

Meglepődve néztünk egymásra.

— Az lehetetlen. Most mindjárt üljön le ide az írógéphez s gépellen valamit.

A koldusasszony kézzel az íróasztal elé telepedett, rongyai közül kibújt harna kezei és sokat fagyoskodott, bütykös, merev ujjai hirtelen mint ha új életre kaptak volna a gép billentyűzetén.

„Nagyságos Kiss Péter urnak, Brassó,

— írta fürgén, hibátlanul. — Tisztelettel értesítem, hogy a bírtokomban lévő adásvételi szerződés értelmében...”

Elámultunk. Tökéletes gépirónő. Mentegetőzött, hogy már vagy tíz éve nem volt írógéppel dolga, kissé kijött a gyakorlatból. De egy-két nap alatt bele tudna jönni a munkába ismét.

— S a gyorsírás?

Ujabb vizsga alá vetettük. Papírt, ceruzát adtunk neki és diktálni kezdtük: „Miniszter Ur! Alulírott Nagy János nagyvárad lakos mély tisztelettel kérem...”

A ceruza szállt a papíron. Gyönyörű, biztos vonások, alapos tudás, amelyet alig befolyásolt a gyakorlat hiánya.

— A vitairást már kissé elfelejtettem. — mentegetőzött újból. — De a levelezőben még biztos vagyok. „Tisztelettel”... ez rövidítés... A gyorsírást folyton gyakorolni kell ahhoz, hogy jól tudja az ember.

Határtalan volt a megdöbbenésünk. Ez a rongyokba burkolózott, törődött kis koldusasszony csakugyan gép- és gyorsíró. Milyen lehetett a lejtő, amelyen idáig jutott? Vagy szakadék támadt előtte, amelybe hirtelen belézuhan s nem hírt az értelmiségi munkás élet-

színe felemelkedni ismét? Kérdezni, faggatni kezdtem s ő előbb vonatottan, fontos részletek kihagyásával, de aztán bizalmat nyerve egyre őszintebben, elbeszélte élettörténetét, amelynek adataiban kételkedni alig lehet.

— Derzsi Paulának hívnak. Ötvenegy éves vagyok. Udvarhely megyében, Petek községben születtem. Édesapám református tanító volt, de már kicsi koromban teljesen árva lettem. Anyám akkor halt meg, amikor én születtem. Kolozsváron a tanítók árvaintézetében végeztem négy polgárit s aztán Budapesten végeztem egyéves kereskedelmi tanfolyamot. Az árvaszék küldött pénzt reá. De mellékesen már ekkor kezdtem irodai munkával foglalkozni. A Párizsi Nagyaruházban számlákat írtam s havi 17 forint volt a fizetésem. Azonkívül vállaltam horitékok címzését, címkeírást.

„Biztosítani akartam magam öreg napjaimra”

— Mikor kezembem volt a kereskedelmi tanfolyam bizonyítványa, a tisztviselő lapjában hírdetést olvastam, hogy Brassóban egy pénzügyi dijnoknői állás van üresedésben. Mint árva leány, mindig arra vágytam, hogy nyugdíjas állást foglaljak el. Biztosítani akartam magam öreg napjaimra. Ezért megpályáztam. Fel is vettek. Zentai Szent Balint volt akkor ott a pénzügyigazgató.

— Egészen az impériumváltozásig Brassóban teljesítettem szolgálatot. Közben, 1916-ban a brassói pénzügyigazgatóság Nagyváradra menekült s akkor

én is itt töltöttem kilenc hónapot. Nem gondoltam, hogy két évtized múlva milyen állapotban fogok ide visszatérni.

Elkezdődik a kálvária...

— Az uralmaváltozás után négy hónapig a románoknak teljesítettem szolgálatot, mert köteleztek erre. De mikor 1919-ben eskütelre szólítottak fel, megtagadtam ezt és elbocsájtottak. Még hat hónapig kaptam a fizetésem a magyar államtól, Balla József pénzügyőr közvetítésével, de áruháza történt, őt le tartóztatták és fõbelölték. Ez tény. Tudja ezt igazolni Kõlze István akkori pénzügyi titkár is, aki tudomásom szerint ma miniszteri tanácsos. Egyébként azt, hogy állami szolgálatban voltam, hivatalos irattal is tudom igazolni. Tessék megnézni, nálam van...

— Miután megszakadt a fizetésem folyósítása, magánalkalmazás után néztem. Egy Rozenkarny Hermin nevű szász gyorsírotanítónőhöz betársulva, gép- és gyorsírotanfolyamon tanítottam. Sok fiatal leányt helyeztem el különböző irodákban, akik nálam tanultak. A Derzsi iskola közismert volt Brassóban. Hírdetéseim jelentek meg a lapokban: „Két hét alatt bárkit megtanítok gépirni...” Keresett volt a tanfolyam... Ebből két évig tartottam fenn magam... Közben megismerkedtem egy mérnökkel.

Itt akadozóvá vált a koldusasszony elbeszélése. Érezni lehetett, hogy most elérkezett ahhoz a ponthoz, amelynél törést szenvedett a szorgalmas dolgozó nő életrajza. Biztatni kellett s némi nekifohászkozás után folytatta.

(Bejelező rész következik.)

„Nem könnyű feladat valamennyi hadviselő állammal semleges és baráti politikát folytatni”

— mondotta a török államfő izmiri beszédében

Ankarából jelentik: (NTI) Izmet İnönü államelnök szerdán Izmirben mondott beszédében kijelentette, hogy Törökország bizonyos államokkal együtt távol tudta magát tartani a háborútól, hatásait azonban ők is megérik. Mi mindig nyíltan folytatuk politikánkat — folytatta. Politikánk a következőkben foglalható össze: A hadviselővel szerződéses kapcsolataink vannak és azok kivétel nélkül fennállanak. Nem könnyű feladat valamennyi hadviselő állammal semleges és baráti politikát folytatni, de a köztársasági kormány minden hatalommal ugyanezt a politikát folytatja és az ehhez szükséges erőt a bizalomból meríti. Nincs olyan megoldatlan kérdésünk, amely vizálya sodorhat-

na bennünket a hadviselővel. Közeli szemhatáraink nincsenek felhők. Óvatossá vagyunk jóslatainkban, mert a háboru mindent átfogó és bonyolult természete következtében tekintetbe kell venni minden eshetőséget. A magunk részéről meghoztuk minden rendszabályt. A jövő tekintetében a helyzetünk egyszerű és világos:

Iparodunk a háborun kívül maradni, ha azonban ez elkerülhetetlen, becsülettel és méltósággal fogjuk teljesíteni hazánk iránti kötelességünket.

Bizalommal saját erőnk tudatában és nemes gondolatokkal eltelve tekintünk a tavasz elé, de erőnk nemcsak fegyvereink hatalmán, hanem hitünk és igazságunk hatalmán is nyugszik.

rosa Nyugat-Anatoliában fekszik a parti sávbán, török felfogás szerint még akkor is megbocsáthatatlan, ha az angol repülők Dodekaneszos szigeteit nem tudják megkülönböztetni az anatóliai portoktól. (MTI)

Isztanbulból jelentik: (MTI) A Stefani Iroda jelenti: Isztanbuli politikai körökben az iráni brit csapatok elszállítása mély benyomást keltett. Megjegyzik, hogy a Szovjetunió kihasználja Anglia tehetetlenségét és kiterjeszti területi hódításait.

A Teleki Pál emlékelőadássorozat negyedik előadása

Budapestről a MOT jelenti: Az Erdélyi Férjak Egyesülete kedden este tartotta a gróf Teleki Pál emlékelőadássorozat negyedik előadását. A bevezető előadást Zsindejnéné Tüdös Klára tartotta. A bevezető után Vargha László dr. közgyűjteményi előadó tartott előadást Erdély népművészetéről, majd Bárdos Lajos, a Zeneművészeti főiskola tanára méltatta az erdélyi zene jelentőségét az európai és a magyar zene szempontjából. Végül Bárdos Lajos tanítványai adtak elő ősi magyar dalokat.

Rövidesen hivatalos közleményt adnak ki a milaszi bombázás ügyében

Ankarából jelentik: (MTI) Az OFI jelenti: Mint illetékes helyről közlik, valóban brit repülőgépek bombázták Milast a vasárnapi virradó éjszaka. A legrövidebb időn belül várható, hogy ebben az ügyben hivatalos közleményt adnak ki.

Ankarából jelentik: (NTI) A milaszi bombázás ügyében elrendelt vizsgálat

eredményét még nem hozták nyilvánosságra. Török körökben változatlanul erős a felháborodás. Vannak, akik egyenesen kihívásnak tekintik a támadást, melyet a brit légiőrrõvására kell írni. Még azok is, akik nem így fogják fel a dolgot, a legélesebben elítélik az esetet és elvárják, hogy azt mielőtt tisztázzák. Bár Milas vá-

HIREK

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
NAGYVÁRAD,
 SZÉKÉLYI DEZSŐ-UTCA 5 SZÁM
 Telefon: 12-27.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK: Egész évre 30
 félévre 15, egy óra 2.50 pengő
 Postatakarékpénztári csekk számlánk
 száma: 72.301.
 Készenléti díj nem adunk vissza.

**A KORMÁNYZÓHELYETTES VÁL-
 LALTA A HORTHY MIKLÓS REPÜLŐ-
 ALAP VÉDNÖKSÉGÉT. (MTI.)** A
 Horthy Miklós repülőalap intézőbizott-
 sága legutóbbi ülésén felkérte a kor-
 mányzóhelyettes, hogy vállalja el a re-
 pülőalap védnökségét. A főmoltósági úr
 a védnökséget elfogadta.

**CSALÁDI ÖSSZEJÖVELETT TART-
 NAK A NAGYVÁRADI MÉRNÖKÖK
 ÉS ÉPÍTÉSZEK. Nagyvárad. Saját tud.**
 A Magyar Mérnökök és Építésszerek Nem-
 zeti Szövetségének nagyvárad-i csoportja
 szombaton este 8 órakor barátságos csalá-
 di vacsorát rendez a Katolikus Kör
 nagytermében. A családi vacsorát már
 több ízben megrendezték a nagyvárad-i
 mérnökök és építésszerek, úgyhogy a kari
 összejövetelnek és a testvéri érzések ápolá-
 sának egyik kiváló eszköze lett.

**VARGA MINISZTER BESZÉDÉT
 KÖZVETITTI A RÁDIO MA ESTE. MTI.**
 Dr. Varga József kereskedelem- és ipar-
 ügyi miniszter csütörtökön este a Bar-
 ross Szövetség záróülésén beszédet mond
 a keresztény gazdasági törekvések jelen-
 tősége a nemzeti élet szempontjából. A
 beszédet a magyar rádió Budapest I.
 hullámhosszán 19 óra 25 perckor közve-
 títi.

A MUNKAKÖZVETÍTŐ FELHÍVÁSA
 Felhívom a Nagyvárad város területén
 tartózkodó összes munkanélkülieket
 (ipari, szak és segéd, napszámosokat,
 gyári munkásokat, stb.) hogy a m. kir.
 Állami Munkaközvetítő Hivatal helyi-
 ségében, Szilágyi Dezső-u. 28. szám al,
 nyilvántartásba vétel végett, saját ér-
 dekükben mielőbb jelenjenek meg.

**RENDELET A ZSIDÓ TULAJDON-
 BAN LÉVŐ MEZŐ- ÉS ERDŐGAZDA-
 SÁGI INGATLANOKRÓL.** A Magyar
 Távirati Iroda jelenti: A Budapesti
 Közlöny csütörtöki száma közli a kor-
 mány rendeletét a zsidó tulajdonban le-
 vő mező- és erdőgazdasági ingatlanok
 forgalmának korlátozásáról és zárlat alá
 helyezéséről.

Vasárnap Juhász Gyula-est a Refor-
 mátus Kulturpalotában. Vasárnap este
 9 órakor tartja a Szigligeti Társaság
 Juhász Gyula estjét a Református Kúl-
 turpalotában. Az estély műsora a kö-
 vetkező: Némethy Gyula dr. preláts-
 kanonok, a Szigligeti Társaság elnöke
 bevezető beszédével megnyitja az ün-
 nepélyt. Utána Tabéry Géza adja át
 Juhász Gyula utolsó élőszóval elmon-
 dott üzenetét Nagyváradnak. Etsy
 Emilia, a nagyvárad-i színház volt drá-
 mai művésznője előadja Juhász Gyula
 költeményeit: 1. Várad. 2. Átutazóban,
 3. Fohászokodás. 4. Falusi hold. 5. Ál-
 mok vége. 6. Szakállszárítón. 7. Búcsú.
 8. Azt álmodtam... Ezután Dutka Ákos
 mond ünnepi beszédet Hont Erzsébet
 énekesnő előadja Juhász Gyula követ-
 kező megzenésített verseit: A tápai
 Krisztus és „Szerelmem”? (Minidkettő
 Kemény Egon zenéje.) Testamentum.
 (Buday Dénes zenéje.) Jól van így (Ki-
 rály Péter zenéje.) Esti dal. (Lauris
 Miklós zenéje.) Végül Diósszilágyi Ibo-
 lya három szonettjét adja elő. Az estély
 jövedelmét Juhász Gyula-émléktable-
 felállítására fordítja a Szigligeti Tár-
 saság.

Elmarad Pollmann Géza előadása.
 Nagyvárad. Saját tud. Tegnap szá-
 munkban közöltük, hogy Pollmann
 Géza teológiai tanár vetített képi elő-
 adást tart a Katolikus Körben
 levő Casino mozgó termében. Amint
 értesülünk, az előadás technikai aka-
 dályok miatt elmarad.

**MEGALAKULT A FRANCIA SAJ-
 TÓ ÚJ SZERVEZETE.** Vichyből jelenti:
 (MTI) A Német Távirati Iroda jelenti:
 Szerdán megalakult a francia sajtó új
 szervezete. Petain tábornagy ez alk-
 alomból fogadta az újságírók küldöttsé-
 gét.

**Leszállítják Angliában a ruházati je-
 gyek pontszámát.** Stockholmból jelen-
 tik: (MTI) A Stefani Iroda jelenti:
 Londoni hírek szerint Angliában a ru-
 házati jegyek pontszámát június 1-től
 kezdve negyedrésszel leszállítják.

Új kerékpárok és javítások olcsón JAKAB műszerésznél
 Kossuth-u. 5 Tel. 23-30

**Idegenlégiót szervez Washington a
 tengely-emigránsokból.** Rómából jelen-
 tik: (MTI) A Tevere értesülése szerint
 a washingtoni kormány idegen légiót
 akar szervezni azokból az idegenekből,
 akik a tengelyhatalmak országaiból
 vagy a szövetséges országokból men-
 kültek az Egyesült Államokba. Ezek-
 nek az idegeneknek a számát összesen
 2 millióra becsülik.

**Agyonlőttek Svájcban egy szökni
 akaró angol katonát.** Bernből jelenti:
 (MTI) A Satefani Iroda jelenti: Az
 egyik svájci internálótáborban, ahol
 angol katonákat tartanak őrizet alatt,
 az egyik angol katona el akart távozni
 a tábor területéről. Az őt többször is
 felszólította, hogy álljon meg. Az an-
 gol katona nem engedelmeskedett, mi-
 re az őt fegyverrel használta és az an-
 gol katonát agyonlőtte.

**Férfiruhákat használ-
 takat, legjobb áron MOLNÁR**
 használtruha üzletében
 Bémer-tér 1 (udvarban).
 Hívásra házhöz jövök

**Kiváltságos tőzsdéi helyzetet biztosít-
 tanak az erdélyi nyereségek értékesíté-
 sére.** (MTI) A Budapesti Közlöny
 március 19-iki száma közli a pénzügy-
 miniszter rendelkezését, amely a magyar
 szerkezőkönyveket és az erdélyi
 nyereségek értékesítését mentesíti ama-
 tilalom alól, amely szerint a Budapesti
 Áru- és Értéktőzsdén lajstromozott
 és árjegyzett értékpapírokra vonatkozó
 üzlet az illetékes tőzsdén kívül nem
 köthető.

Elutaztak Szófiából a magyar írók.
 Szófiából jelenti: A magyar írók utol-
 sós szófiai estjüket bensőséges összejö-
 vetelen töltötték, amelyen a magyar
 követ és a közoktatásügyi miniszte-
 rium főtitkárán kívül résztvett az iro-
 dalmi és művészeti világ. A magyar
 írók a szófiai rádióban beszéltek be-
 nyomásaikról és szerdán reggel utaz-
 tak el Szófiából.

Törökország békeszeretete nem terjed a jogsérelmek türeséig

Török lap cikke Milas bombázásával kapcsolatban

Ankarából jelenti: (MTI) A Stefani
 Iroda jelenti: Szaradzsoğlu külügy-
 miniszter, a török kormánypárt értekez-
 letén beszédet mondott, amelyben vá-
 dolta az ország külpolitikai helyzetét
 és ismertette a legújabb nemzetközi
 eseményeket. Ezzel kapcsolatban a
 Taspiri Eftiat című lap tolmácsolja a
 török nép mélyszéges felháborodását
 Milasz bombázása miatt és megállapít-
 ja, hogy Milas minden hadszíntérről
 távol esik, azért nem lehet szó téve-
 désről. Aki azt hiszi, hogy a török bé-
 keszeretete és jogsérelmek türeséig ter-
 jed, az nagyon csalódik.

Ankarából jelenti: (MTI) A Német
 Távirati Iroda jelenti: A Török Táv-
 irati Iroda jelentése szerint az ankarai
 brit nagykövét felkereste a török kül-
 ügyminiszter és közölte vele, hogy ha
 Milas repülőátadásáról kiderülne,
 hogy brit gépek hajtották végre, a
 brit kormány máris sajnálkozását fe-
 jezi ki a történet miatt. Kijelentette,
 hogy nem kizárt dolog a brit repülő-
 gépek tévedése. Ha így volna, Anglia
 hajlandó az áldozatokat kárpótolni az
 elszennvedett károkért.

Szaradzsoğlu felvilágosítást kért az iráni szovjet előnyomulás ügyében

Rómából jelenti: (MTI) A Popolo
 di Roma legújabb jelentése arról szá-
 molnak be, hogy a bolsevisták folytat-
 ják előnyomulásukat Iránban és az
 angolok lassan visszavonulnak. Meg-

bízható értesülés szerint Szaradzsoğlu
 török külügyminiszter felvilágosítást
 kért az ügyben a brit és a szovjet
 nagykövettől és hangsúlyozta, hogy
 Törökországot közelről érdekli mindaz,

Korona Filmszínházban
 Csütörtöktől Nóti Károly vigiátéka
Köszönöm hogy elgázolt
 Turay, Páger, Jávör, Erdélyi M., Kabos, Salamon, a Pethes.

**Román lap kirohanása a zsidóbuja-
 tók ellen.** Bukarestből jelenti: Az
 Unirea március 17-i számában azokat
 a románokat ostorozza, akik nem ér-
 tik meg az új idők szavát és a román
 gazdasági és kereskedelmi életből ki-
 tasztított zsidók eszközeivé váltak, zsi-
 dó javakat család uton a maguk ne-
 vére iratják, de a zsidók továbbra is
 haszonélvezői maradnak a tulajdon-
 képpen az államot megillető zsidó ja-
 vaknak. A lap üdvözli azt a törvényt,
 amely szigorú büntetést helyez kilá-
 táshá azok ellen, akik a zsidó javak
 leplezését elősegítik.

ami Iránban történik. Ezzel kepe-
 latban a lap teheráni hírforrásból ar-
 ró értesül, hogy Anglia és a Szovjet-
 unió között új megállapodás jött létre
 a két állam által megszállott terület
 határainak megállapítására. Az angolok
 azért siettek létrehozni az új megál-
 lapodást, mert a Szovjet az iraki hatá-
 ron is jelentős csapatokat vont össze és
 egyes hírek szerint már meg is kezdte
 a Moszuli közaljvidék felé az előnyo-
 mulást.

Adanából jelenti: (MTI) A Német
 Távirati Iroda jelenti: Mint jslértesült
 török körökben vélik, az iráni esemé-
 nyekkel kapcsolatban a szovjet kor-
 mány a kurdok felkelését használta fel
 ürügyül arra, hogy a szerződésben
 megvont határon túl is előre küldje a
 csapatait. A szovjet csapatok, melyek-
 nek bevonulását bolsevista ügynökök
 előzték meg, már Kurdisztán felé
 érkeztek. A Szovjet állítólag a ké-
 szül, hogy megszállja Irán egész nyu-
 gati területét a Perzsa öbölíg.

Néhány nap múlva leszállítják a tojás árát

A Magyar Távirati Iroda jelenti: A
 közellátásügyi minisztérium közli, hogy
 a tojás legmagasabb termelői és fogyasztó-
 i árát február hónap elején állapítot-
 ták meg, amikor a hideg időjárás maga-
 sabb termelői árakat tett szükségessé.
 Ez évben a tojástermelés a hosszú tél
 miatt csak később indult meg és a rossz
 közlekedési viszonyok is megnehezítet-
 ték a rendelkezésre álló mennyiség ösz-
 szgyűjtését. Ezért nem került sor a mai
 napig a téli magas tojásárak leszállí-
 tására és az idényszzerűen alacsonyabb
 tavaszi tojásárak életbeléptetésére. Most
 az időjárás megenyhülésével és az útrí-
 szonyok megjavulásával a felhozatal je-
 lentős mértékben megnövekedett, úgy-
 hogy a közellátásügyi miniszter a köze-
 li napokban rendeletileg fog intézkedni
 a tojásárak tavaszi idényszzerű leszállí-
 tásáról.

A ricinusolaj terme- lésének fokozása

A Magyar Tudósító jelenti: Az olaj-
 növények olajtartalmának kivonása ha-
 zai körülmények között általában sajto-
 lással történik, ami ugyan olcsó, de
 nem tökéletes megoldás, mert a sajtolás
 után visszamaradó olajpogácsában még
 mindig sok olaj marad. Eppen ezért a
 honvéd olajsajtoló üzem vezetősége most
 pályázatot hirdetett közel 30 vagon
 ricinuspogácsa extrahálására, hogy a saj-
 tolás után még visszamaradó olajtartal-
 mat vegyi úton vonhassák ki a ricinus-
 magból. A pályázatokat március 27-ig
 kell beadni az olajsajtoló üzemenél (Bu-
 dapest, XIII. Lehel-ut 43.)

**Pártoljuk
 a keresztény
 kereskedelmet**

Zakar András

Tihamér püspök élete

ahogyan kortársai látták

Ara füzve 4, kötve 5 Pengő.

Királyi Magyar Egyetemi Nyomda

kiadása.

Kapható könyvosztályunknál.

RÁDIÓ

PÉNTEK, MÁRCIUS 20.

Budapest I.

- 6.40 Ébresztő. Torna. Hírek. Közlemények. Reggeli zene.
 10.15 Országos Postászenekar.
 11.20 Németh Anna zongorázik.
 11.40 Somogyi Béla dr. orvos előadása.
 12.10 Illiczy László szalonzenekara.
 13.30 Honvédeink üzennek. A Vöröskereszt bajtársi rádiószolgálat.
 14.00 A József nádor 2. honvédegylet zenekara.
 15.20 Heinemann Sándor tánczenekara
 16.15 Idősebb tanácsok a helyes rádiózáshoz.
 17.15 Rádiózenekar.
 17.40 Sportközlemények.
 18.15 Német hallgatónak.
 18.35 Fodor János, az Operaház tagja énekel.
 19.20 Híres tánczenekarok műsorából.
 19.45 Petőfi és Arany versei, levelei, tréfái egymáshoz — egymásról.
 20.20 Veress Károly cigányzenekara keringőket játszik.
 20.35 A györgyfalviak vasárnapja a kolozsvári kulturházban.
 21.00 Szent László a magyar művészetben. Gerevich Tibor dr. előadása.
 21.25 Veress Károly cigányzenekara.
 22.10 Szabó Kálmán jazzharmasa.
 22.35 Szórakoztató zene.
 00.15 Üzen az otthon. A Vöröskereszt bajtársi rádiószolgálat.

Budapesti II.

- 18.10 Édes anyanyelvünk. Halász Gyula előadása.
 18.35 Szórakoztató zene.
 19.30 A Falstaff vígopera közvetítése.
 20.15 Hírek.
 22.30 Az Operaház előadásának folytatása.

SZOMBAT, MÁRCIUS 21.

- 6.40 Ébresztő. Torna. Hírek. Közlemények. Reggeli zene.
 10.15 Szórakoztató zene.
 11.20 Művészlemez.
 11.40 Mit nézzünk meg? A herpályi pajzstörőket a Nemzeti Múzeumban. Ismerteti Kovrig Ilona dr. Felolvasás.
 12.10 Melles Béla zenekar.
 13.30 Honvédeink üzennek. A Vöröskereszt bajtársi rádiószolgálat.
 14.00 Rácz Berci cigányzenekara.
 15.30 Séta a mezőgazdasági kiállítás és tenyészállatvásár megnyitására Beszél Budinszky Sándor.
 16.10 Ifjúsági rádió.
 17.15 Indulók.
 17.40 Dékány András csevegése.
 18.00 Sovinszky László szalonzenekara.
 18.30 Adám Jenő zeneművészeti főiskolai tanár népdalfőelőadása.
 19.20 Hangképek innen-onnan.
 19.45 Harsányi Zsolt elbeszélése.
 20.10 Balázs Árpád emlékhangverseny.
 21.15 A német rádió katonahangversenyének közvetítése Bécsből.
 22.10 Szórakoztató és tánczene.
 00.15 Üzen az otthon. A Vöröskereszt bajtársi rádiószolgálat.

Budapesti II.

- 18.35 Mezőgazdasági félóra.
 19.00 Tánczene.
 20.00 Hírek.
 20.10 Wehner Géza orgonánál a terézvárosi plébániatemplomból.
 20.35 Lengyel Tamás felolvasása.
 21.00 Londoni szimfonikusok.
 21.20 Marosvásárhely. Csapody Csaba dr. felolvasása.

Olvassa és terjessze a Magyar Lapokat!

GAZDASÁGI ÉLET**Eddig 7500 holdnyi területre osztott szét olajos vetőmagot a Futura nagyváradai kirendeltsége**

Minden jogos igényt és kérést kielégít a kirendeltség

Nagyvárad. Saját tud. A vármegye törvényhatósági bizottságának tegnapi közgyűlésén az alispáni jelentésre felszólalás hangzott el, amelyben Merza Kálmán hangoztatta az olajos vetőmagvak hiányát. Szerinte nem lehet eleget tenni a kormány felhívásának, hogy a földek 25%-át olajos magvakkal vessék be, ha a gazdák nem jutnak ilyen magvakhoz.

Az alispán válaszában azt hangoztatta, hogy a kormány minden lehetőt megtesz az igények kielégítésére és gondoskodik az olajos magvakról is.

Mivel a kérdés általános érdekű, szerkesztőségünk megkérdezte a Futura nagyváradai kirendeltségének vezetőjét arról, hogy osztottak-e szét a megyében nagyobb mennyiségű olajos vetőmagot?

A Futura nagyváradai kirendeltségének vezetője készségesen megadta a szükséges felvilágosításokat. Csodálko-

zott Merza Kálmán felszólalásán — mondotta — mert az olajos vetőmagvak szétosztása tervezésüen és rendben történt. Eddig a vármegye viszácsolt területén mintegy 7500 holdra adtuk ki vetőmagot. Az igénylést és kiutalást ugyan március 15-ig kellett elvégezni, de a késedelmeknek még most is utalunk ki. Naponta érkeznek be még most is kérések. A kiosztás adminisztrációs munkája javában folyik. 51 bizományosunk járta a falvakat a megyében és házról-házra járva ajánlotta fel a vetőmagot. Aki akart, az hozzájuthatott. Az elkészített igényléseket is kielégítjük.

A Futura kirendeltségének vezetője egyébként ma felkeresi az alispánt és részletesen tájékoztatja a jelenlegi helyzetről. Nem tartja ugyanis helyesnek, hogy felszólalások történjenek nemlétező hiányokról akkor, amikor minden megtörtént a gazdaközönség kielégítésére.

Szigoruan végrehajtják az olajosmagvak termeléséről szóló rendeletet

Nagyvárad thj. város polgármestere városgazdasági ügyosztály 7305—1942. szám alatt a következő hirdetményt adta ki:

A m. kir. miniszterium 670—1942. számú rendelete értelmében minden földtulajdonos vagy haszonbérlet a szántóföldi művelés alatt álló ingatlanán, amennyiben az ingatlan területe az 50 holdat meg nem haladja a tengerivel bevetett területeket szegély-növényképpen napraforgóval köteles bevetni. Aki 50 kat. holdat meghaladó ingatlanon gazdálkodik, ingatlana 5 százaléknak megfelelő területen napraforgót vagy olaj-lent főterményként köteles termeszteni.

Aki 1940—41. gazdasági évben rostlent, illetőleg kendert termesztett, a jelen rendelet hatálya lépése után is legalább olyan területen köteles ezeket a növényeket termeszteni, mint az elmúlt gazdasági évben.

Minden földtulajdonos, vagy haszonbérlet, aki a fenti rendelethez megjelölt termelési kötelezettségét nem teljesíti, kihágást követ el és két hónapig, háború idején 6 hónapig terjedő elzárással büntetendő.

Fenti rendelet 1942. január 31-én lé-

pett hatályba.

A miniszterium fenti rendeletére már egy ízben hirdetmény útján felhívtam az érdekelt gazdaközönség figyelmét. Miután a Futura helybeli kirendeltségének vezetőségétől úgy értesültem, hogy a város mezőgazdasági területéhez képest nagyon kevés napraforgó mag iránti igénylés futott be, ezért nyomatékosan felhívom a gazdaközönség figyelmét a rendelet pontos végrehajtására.

Vetőmagot igényelni a Futura helybeli kirendeltségénél (Kossuth Lajos-u. 3. szá. alatt) lehet. A kirendeltség folyó hó 25-én tul igénylést nem fog elfogadni.

Ez alkalommal figyelmeztetem a gazdaközönséget, hogy ne számítson kedvezményes tengeri vetőmagra, mivel igen csekély vetőmag készlet áll országszerte rendelkezésre, ezért kúrkorica helyett ajánlom az olajos növények: napraforgó, ricinus termesztését. Ezen növények beváltási árát a kormányhatóság a gazdák érdekeire való tekintettel igen magasban állapította meg. Nagyvárad, 1942. március hó 19. Dr. Gyapay László s. k., h. polgármester.

SZINHÁZ**Színházi iroda közleményei:**

— **Ma este: A kiewi járőr.** A kiewi járőr van műsoron ma csütörtökön este a színházban. Szép kiállítás eredeti díszletek Hangelatos muzsika, sziporkázó humor és jókedv állandó derűtségben tartja a nézőteret.

— **Néző, a színház legközelebbi ujdonsága.** Pénteken este premier bérletben mutatja be a színház a budapesti Madách Színház legnagyobb sikerű ujdonságát, a Néző, Kálmányi János rendezésében esorendű szerep-

osztásban. Az ujdonság iránt, melyet Budapesttel egyidőben fog játszani a színház, máris városzerte nagy az érdeklődés Tisztviselő bérletben szombaton este kerül színre.

— **Legyen úgy, mint régen volt** című operett filléres helyárrakkal szombaton délután 4 órai kezdettel kerül színre.

— **Bukaresti kaland** közkívánatra ötvennyolcadszor vasárnap délután olcsó helyárrakkal kerül színre.

— **Legközelebbi kérészek,** Nézőn este a

Népművelődési Bizottság rendezésében kerül színre.

HETI MŰSOR:

Csütörtökön este: **A kiewi járőr.**
 Pénteken este: **Néző,** premier bérlet.
 Szombaton délután 4 órakor: **Legyen úgy, mint régen volt.** — Este: **Néző,** tisztviselő bérlet.

APRÓHIRDETÉSEK

Apróhirdetés szavanként 14 fillér, Alláskeresőknek 25 százalék engedmény

Lakás

Kétszobás, modern lakást keresek május 1-re. Cim a kiadóban. 153

Két tiszta butorozott szobát fűrdőszoba használatával központban keresek. — Cimet a kiadóba kérek. 157

Adás-vétel

Sürgösen eladó szobás, konyhás, kertes ház, nagypiac közelében. Beethoven utca 9. 156

13 lakásos üzletes bérház sürgösen eladó. Cim a kiadóban. 165

Csibekeltetőgép és műanyaga eladó. Barátky, Gyár-utca 43. Telefon: 27—60. 164

Gyümölcsfák, Körösvölgyi Korbucz János faiskolájában kaphatók. Felsőgörgőoldal 99. Lakás: Várady Zsigmond-u. 41. 141

Kombinátszekrény, diófából, kétszemélyes rekamier, asztal, szék eladók Liszt Ferenc-u. tizenkilenc. 142

Paplan vattát ócskát, használtat veszek. Platt, Szigligeti-u. 5.

Nagyvárad város térképe kapható a Magyar Lapok kiadóhivatalánál (Szilágyi Dezső-u. 5. sz.) Fekete nyomással ára 1.60, színes nyomással ára 2 pengő.

MAGYAR SZEMLE könyvek kedvezményes áron eladók. Cim a kiadóban. 993

HUSVÉTI ajándékul vásárolja meg Bangha-Ijjas: Keresztény egyháztörténet nyolckötetes munkáját. Megszerezhető: füzve és kötve a Magyar Lapok kiadóhivatalánál. 99

Teljes magyar-latin Misszale vászonkötésben, vörösmetszéssel, valamint egész bőrkötésben, aranymetszéssel kaphatók a Magyar Lapok kiadóhivatalánál.

Hirdessen a Magyar Lapokban**Különféle**

Rendkívül érdekes könyvre hívjuk fel olvasóink figyelmét: Marjay Frigyes: Keresztes hadjárat 1941. c. művére. Megrendelhető: a Magyar Lapok kiadóhivatalánál. 121

Állást kezes

Keresztény nyugdíjas jegyző bizalmi vagy más megfelelő elfoglaltságot keres. Cim a kiadóhivatalban. 160

KIADÓTULAJDONOS:
SZENT LÁSZLÓ-NYOMDA R. T.

Fő- és felelősszerkesztő: **Dr. Paál Árpád**
 Felelős kiadó: **Dr. Scheffler Ferenc**
 Szent László-nyomda RT igazgatója

Készült a Szent László-nyomda r. t. körforgógépén, Nagyvárad, Szilágyi Dezső-utca 5. szám.